

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἔξοχον παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παροῦσιν εἰς τὴν ἡμέραν ὄμων διαηρησίων καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἁριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΡΤΕΤΑ Ἐξωτερικὸν Ἐπίσημα 20.— Ἐπίσημος 8.50 Τετάρτος 4.50 ΑΜΕΡΙΚΗΣ: Ἐπίσημα, Δολλάρια 4		ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ ἸΑΡΥΘΗ Τῶ 1879 ἸΑΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Ἐν Ἀθήναις, 7 Ἀδριότατον 1921		ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ Ἐξωτερικ. λεπτ. 40 Ἐξωτερ. λεπτ. 50 Φύλλα κοινοπραγμάτων ἐκτὸς ἐπίσης. ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ Ὅσοις Ἐπιπέδου δὲ 36 παρὰ τὸ Βασιλικόν Ἔτος 48ον.— Δελτ. 36	
---	--	--	--	--	--

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΕΒΕΛΟΝΤΗΣ

[ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'. (Συνέχεια)

Σώπασαν καὶ τέντωσαν τ' αὐτιά, παρακολουθώντας τὸν τρομερὸ θόρυβὸν ποὺ γίνονταν ἄνω.

Σὲ λίγο τὰ κανόνια τῆς μιάς [πλευρᾶς τοῦ πλοίου ἔρριξαν ὀλα μαζὶ καὶ ἡ καθύπευκτα τρανιάχηκε ὀλακλήρη. Ἀπὸ τὸ θόρυβον τῶν βημάτων κατάλαβαν πως οἱ ναῦτες ἔτρεχαν σὲς πολέμιστρος τους. Ἐπειτα ἄρχισε τὸ τουφεκίδι ἀνακατωμένο με φωνές, διαταγές, καὶ σφυσίματα.

Κι ἔμειναν ἐκεῖ, ἀπελπιδμένοι γιὰ τὴν ἀδυναμία τους, μὴ ξέροντας τίποτα, ἀμίλητοι καὶ τρέμοντας ἀπὸ φόβου, κάθε φερά ποὺ μιά σφαῖρα χώνοταν στὸ καύφι μέρος τοῦ ἀγγλικοῦ πλοίου καὶ τράνταζε τοὺς τοίχους τῆς φυλακῆς τους.

Πῶς νὰ σὰς περιγράψω, παιδιά μου, τίς παντοειδεῖς συγκινήσεις ποὺ δοκίμασαν στὴ ναυμαχία αὐτή, μέσα στὸ σκοτεινὸ εἶκνον πηγάδι, ὅπου ἀπὸ τὴ μισήστιγμὴ ὡς τὴν ἄλλη, ἢ θελαῖσα μπορούσε νὰ μπῆ ὀρηματικῆ, ἀν' ὃ Βελλεροφόντης ἀνοίγε σὲ κανένα μέρος;

Μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε πῶς φρικτὸ θάνατον ἀπ' αὐτὸν ποὺ εἶχαν καταδικασθῆ, εἰ τρεῖς ἐκεῖνες ἀνθρώπινες ὑπόψεις, ἀνίσχυρες νὰποκορῶσουν τὸ κύμα ποὺ μπορούσε νὰ εἰσορμῆσῃ;

Ὁχι, βέβαια!

Ἡ ναυμαχία κράτησε δύο ὄρες. Ἐπειτα ἔσβυσε ὁ κρῆτος τοῦ κανονιοῦ. Ἡ γαλλικὴ κορβέττα, — Ὁ Ἀτθασσος, — ποὺ εἶχε μόνο ὀκτώ κανόνια, νικήθηκε ἀπὸ τὸ Βελλεροφόντη ποὺ εἶχε περισσότερ' ἀπὸ πενήντα.

Ὅταν ὁ Γιάννης Καρδινιὰκ πόρεσε τέλος νάνσβη ἀπὸ κατὰ

στρωμα, ὅπου φαίνονταν παντοῦ τὰ ἴχνη τῆς μάχης, — κεραίες κομμένες, κατάρτια σπασμένα, κανόνια ἀναποδογυρισμένα, — ἡ καρδιά του σφίχθηκε, βλέποντας πάνω ἀπὸ τὸ νερὸ δύο κατάρτια μονάχα μετ' ἡ στενομαχρὴ τρίχρωμη σημαία. Ἀγγλικὲς βάρκες μαζεύον ἐλείνους ποὺ κολυμποῦσαν ἀπὸ τὸ βουδαιγμένο πλοῖο καὶ οἱ τραυματίες σωρεύονταν στὸ μπροστινὸ μέρος τοῦ καταστρώματος. Ἀπὸ τὸ φόβερὸ αὐτὸ δυστύχημα οἱ φί-

λοι μας ἐπύλανε τοῦλάχιστον πῶς θαποκτοῦσαν μερικὸς ἀκόμη ἀνθρώπους. Ἀλλὰ ὄχι, τίποτα. Οἱ αἰχμαλωτοὶ τοῦ Ἀτθασσοῦ, ἐξήνταπέντε ὄλοι, κλεισθήκαν στὸ κάτω πυροβολεῖο, ὅπου φρουροὶ με λῶγχαξ δὲν ἔφιναν κανένα νὰπλησιάσῃ. Ὅσο γιὰ τοὺς πληγωμένους, αὐτοὶ κατεβάσθηκαν στὸ ὑπὸστρωμα. Ἐπὶ Ἀράδης, ὁ Γιάννης καὶ ὁ Μάριος, ποὺ ξανάρχισαν σὲ λίγο τίς ἀκληρὲς ἀγγαρείες, δὲν πρόφθασαν νὰκούσουν εἰ ἀπὸ ἄλλο στόμα τὴ γλῶσσιὰ μητρικὴ τους γλῶσσα.

Τὴν ἄλλη μέρα, ὁ Βελλεροφόντης ἐπύλασε στὸ Γιανσιόν, — γαλλικὸ λιμένα ποὺ τὸν εἶχαν παρὲ οἱ Ἀγγλοὶ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ πολέμου, — ἔβγαλε τοὺς αἰχμαλώτους καὶ ἐπράβησε γιὰ τὴ Βομβάη, ὅπου θὰ ἔμεινε νὰ ἐπισκευασθῇ.

Ἐκεῖ ὁ Γιάννης δοκίμασε μιά ἀπὸ τίς μεγαλύτερες συγκινήσεις τῆς ζωῆς του.

Ἡ ἰδέα τῆς φυγῆς τοῦ εἶχε ξαναἴθει, ὅπως κάθε φερά ποὺ βρισκόταν κοντὰ σὲ ξηρά. Δυὸ φεράς ὡς πῶρα εἶχε βγῆ ἔξω, γιὰ νὰ βοηθῆσῃ στὴ φέρτωσιν πολεμοφοδίων, καὶ ἔλαξε πῶς κάποτε θὰ μπορούσε νὰ ξεγελάσῃ τοὺς Ἀγγλοὺς ναῦτες ποὺ τὸν ἐφύλαγαν στὴν ἀγγαρεία καὶ νὰ τὸ σκάσῃ στὴν πόλη. Τὴ θάκανε κατόπι, δὲν τὸ συλλογιζόταν. Τὸ κάτω-κάτω θὰ ἔφευγε ἀπὸ ἐσωτερικὸν ἢ σὲ κανένα ἄλλο μέρος τῆς ἀκτῆς, ὅπου θὰ περίμενε τὴν εὐκαιρία νὰ γυρίσῃ στὴ Γαλλία.

Τὴ δεκάτη λοιπὸν ἡμέρα, ξαναβγῆκε μετ' ἡν Ἀράδης γιὰ νὰ κουβαλήσῃ τὸστρωμα. Κι ὀδηγήθηκε γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ σὲ μιά ἰδιαιτέρη σποθήκη, ποὺ ἔταν στὴν εἰσόδὸ τῆς Βομβάης. Ἐπισκευόταν

Τὸ θέαμα τῶν αἰχμαλώτων ποὺ ἔσαν σφραγισμένοι ἐκεῖ κάτω ἐπύλασε τὸν Γιάννη.

να γυρίσει, φορτωμένος ένα βαρέλι λαράκι που τον εσπάζει, όταν από τη ζέση και την κούραση, του ήλθε σα συγκοπή. Πέταξε το φορτίμα του κι έπεσε κάτω κι αυτός, μπροστά στα πόδια του αποθηκάριου.

Ο αποθηκάρχος αυτός, — καμιά σαρανταριά χρονών άνθρωπος, νέος ακόμη στα πρόσωπα, μα με άσπρα γένεια και μαλλιά, — έσκυψε να σηκώσει το παιδί. Αλλά έτραξε πρώτος ο Άραδελ και μισοσηκώσε τον Γιάννη στην αγκαλιά του.

— Γιάννη μου! Γιαννάκη μου!... ψιθύριζε, σκύβοντας στον αγαπημένο του φίλο. (*)

Ακούγοντας αυτά τα λόγια σε γαλλική γλώσσα, ο άνθρωπος με τσάπρα μαλλιά έσείστηκε.

— Είσθε Γάλλοι αιχμάλωτοι; ρώτησε άρρώστως, κι αυτός γαλλικά.

— Μάλιστα, αποκρίθηκε ο Άραδελ κι' αν είσατε Γάλλος κύριε, εσείς εξορίζω, βοηθήστε με να συνεφέρω αυτό το παιδί...

Αλλά δεν επρόφρασε να πη περισσότερα. Δύο Άγγλοι ναύτες τον άρπαξαν, τον σήκωσαν και τον ανάγκασαν να φορτωθή πάλι τα βαρέλια που είχε αφήσει για να περιποιηθή τον Γιάννη.

Τού ήλθε να ντυστώ, να καλαίσω, κι εσ' τον έβαλαν στα άδερα ένα μήνα. Αλλά το βλέμμα του διαταραχώθηκε με το βλέμμα του πατριώτη εκείνου, που τότε τον έστειλε ο Θεός.

— Που γίνετε, του είπε, έχω αναλαμβάνει. Και κρατώντας έναν πελώριο Ίνδο, που φαινόταν φύλακας της αποθήκης, του είπε:

— Μιλούδ, πάρε τον στην καμέρα μου και ξαπλώσε τον στο κρεβάτι μου.

Επειτα έπαρηκίασε τον Άγγλο υπαξιωματικό, που επέδρασε την εργασία, και κάτι του είπε στο αυτί.

— Αν μου έγγρασαι, του αποκρίθηκε αυτός, πώς θα είσαι στο πλοίο πριν νυκτώση...

— Σας ευχαριστώ, θα είναι.
— Λόγο τιμής;
— Λόγο τιμής!

Οι Άγγλοι έφυγαν. Κι' ύστερ' από λίγα λεπτά, ο Γιάννης, που με τα δυνατά τριψίματα που του έκαναν, συνήλθε από τη λιποθυμία του, ψιθύριζε σε σε οικείο.

— Κατερίνα!... Λίζα!... Λιζούλα!...

Τα δύο αυτά όνυματα έκλόμισαν τον άγνωστο Γάλλο σε να διαπέρσει το σώμα του ένα ηλεκτρικό ρεύμα. Και χλωμός, έφριξε νευρικά το χέρι του Γιάννη και, με φωνή που έτρεμε, τον ρώτησε:

— Ποιος είσαι σύ;... ποιος είσαι σύ...
— Είμαι ο Γιάννης Καρδινιάκ...

— Καρδινιάκ... έκαμε ο άγνωστος σε να προσκρούσε να θυμηθώ. Μα τόχαμα αυτό δεν τού έλεγε τίποτα, δεν το ήξερε καθόλου και σε λίγο, είπε τού Γιάννη σιγά...

— Πρωτότερα επρόφρασε δυο όνυματα...

Κατερίνα και Λίζα... Ποιος είναι αυτός... Τι τίς έχεις... Μιλώσε μου γρήγορα, σε παρακαλώ!

— Είναι τα δύο πρόσωπα που αγαπιώ στον κόσμο περισσότερο! αποκρίθηκε ο αιχμάλωτος. Η Κατερίνα είναι η μητέρα μου και η Λιζούλα είναι η αδελφούλα μου.

— Η αδελφούλα σου... Και πώς χρονών είναι;

— Τον Αύγουστο θα κλείση τα δεκαοκτώ.

— Καλά, και σύ πώς χρονών είσαι;

— Δεκαεννιά προς τα είκοσι.

— Είκοσι!...

Κι' ο άγνωστος σάπασε, συλλογισμένος... Η συγκίνηση του εξακολούησε. Ύστερα, σε να μιλούσε μονάχος του, είπε:

— Είκοσι χρονών... μεγαλύτερος λοιπόν από την αδελφή του... ωτίς δεν είναι αυτή!... Τι παράξενη σύμπτωση όμως αυτά τα όνυματα!...

Όσο ο Γιάννης ξαναφρόσε το σιούρο του κι' ανασηκώθηκε. Η ανέλπιστα αυτή συνάντηση μ' ένα Γάλλο τού θύμισε πάλι το παλιό σχέδιο της φυγής.

Αλλά από τα πρώτα λόγια που του είπε, ο άγνωστος τον έκοψε:

— Αδανάτο! έδωσα το λόγο μου να σε γυρίσω στο πλοίο απόψε.

Ο Γιάννης τότε δεν έπέμεινε. Ήξερε τι θα πη λόγος τιμής. Αξάφνα όμως θυμήθηκε το γράμμα που είχε στην τσέπη του. Το έβγαλε και ρώτησε:

— Αυτό τουλάχιστο θα μου κάνετε τη χάρη να το στείλετε όπως μπορείτε στη Γαλλία... Δώστε μου μόνο, αν θέλετε, ένα φακέλλο και μια πένα...

Κι' ο Γιάννης έγραψε στο φακέλλο που τού έδωσε ο πατριώτης του:

«Προς τον αγιτυμπανιστή, Μπέλ-Ροζ, τού Βανάου Σανταμάτος, ή, αν λείπει προς την κυρία Κατερίνα, όδου Ρεσσε, οικία Σανουά, Παρίσι.»

Αλλά μόλις ο άγνωστος πήρε το γράμμα κι' έτάβασε αυτή την επιγραφή, έβγαλε μια φωνή μεγάλη κι' η πρώτη που εκείνη συγκίνηση κορυφώθηκε.

— Ω! επώνασε, μα τώρα πιά δεν έχω καμμία αμφιβολία! Γνωρίζεις τον αγιτυμπανιστή Μπέλ-Ροζ;

— Τον Μπέλ-Ροζ δεν γνωρίζω, τον επιλεγόμενο Μάρκελλο;

— Μάρκελλο;...

— Μάλιστα... Μα ίσως σείς δεν θα τον ξέρετε με αυτό το παρατσούκλι, γιατί τού το έδωσαν μετά την άλωση της Βασιλλίης. Λείπετε πολλά χρόνια από τη Γαλλία;

— Σχεδόν δεκατέσσερα.

— Μ' αφού γνωρίζετε τον Μπέλ-Ροζ, θα γνωρίζετε βέβαια και την Κατερίνα και τη Λιζούλα... Α, γι' αυτό πρωτότερα, που ακούσατε αυτά τα όνυματα, με ρωτήσατε ποιος είμαι;

Πνιγμένη φωνή, τις γνωρίζω πολύ καλά. Και σφίγγοντας παράφορα τα δυο χέρια που βάζω, ταν ρώτησε:

— Είπες πρό όλίγου πως η Κατερίνα είναι μητέρα σου;

— Μάλιστα, η θετή μου μητέρα, γιατί την άληθινή την έχασα όταν ήμουν πολύ μικρός.

— Α, έτσι ένοώ... Ωστε κι' η Λουίζα είναι αδελφή σου θετής...

— Μάλιστα. Και βλέπω πως την ξέρετε καλά, αφού τη λέτε με το βαπτιστικό της όνομα το πραγματικό, Λουίζα.

— Μα εγώ της το διάλεξα!...

— Είσατε νουνός της;...

— Όχι, είμαι πατέρας της, αποκρίθηκε ο άγνωστος με βαθιά φωνή.

Και δυο χοντρά δάκρυα κύλησαν από τα μάτια του.

— Πατέρας της; Σεις; φώναξε ο Γιάννης με μεγάλη συγκίνηση και άπορία. Γιατί ποτέ δεν είχε γίνει λόγος μπροστά του για τον άντρα της Κατερίνας, τον Ζακ Μπαγύ, τις παρεκτροπές του και την αναχώρηση του στις Ίνδιες. Ενόμιζε πως η θετή του μητέρα ήταν χήρα πρό πολλού.

Και με πολλή δυσπιστία ξαναρώτησε:

— Είσατε σείς ο πατέρας της Λουίζας;

— Ναί, παιδί μου, και σχεδόν δικός σου, αφού η αγαπημένη μου Κατερίνα σε υιοθέτησε. Ω, πές μου! τί γίνονται η γυναίκα μου κι' η κόρη μου; πώς είναι; τι κάνουν;

Και με τα δυο του χέρια έπιασε το κεφάλι του μικρού λόγια και τον έφλησε στο μέτωπο.

Ο Γιάννης διηγήθηκε τότε τη ζωή του από τότε που μπήκε στην οικογένεια Μπέλ-Ροζ. Ύστερα ο Ζακ Μπαγύ διηγήθηκε τη δική του, χωρίς να παραλείψη τίποτα.

(Συνέχεια) ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ
[Κατά το Γαλλικό του λογαγού Danzig]

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΗ ΒΡΑΔΥΑ
Χρυσόφγγει ο άν ήμερα το φεγγάρι στη βραδυά και στο φούμα τ' άγνα σιγοφέρουν τα κλαδιά.

Πέρα και γυρίζει ο μύλος τα φτερά του τ' άνοιχτά κι' ο πιστός δεν παύει σκύλος κάθε τόσο ν' άλυχτά.

Στ' ούρανού τα μάτια πλάτια τ' άστρα σιγοπεριπατούν, κοιμωσβύουν και σε μάτια νυσταγμένα άνοιγοκλειούν.

Μές στην κήπον οι γεωμένοι κοίτοι έχουν κοιμηθή και γαλήνη μαγευμένη έχει άλωδες άπλωθή.

Κι' από τη γαληνεμένη κι' ήτυχη μας την ψυχή σιωπηλά λές κι' ανεβαίνει στο Θεό με άπρόσηχη.

ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

Όταν πήγα στο σχολείο, ήξερα να διαβάζω ή μητέρα μου μαύκανε μάθημα στο σπίτι από καιρό. Το απόγευμα που ήθελα να πρωτοπάω, έβραζε: λυπήθηκα, έλαψα, ύστερα ζύμωσα τα πίτουρα του γάλου με νερό. Τ' άλλο απόγευμα ήταν ένα κίτρινο, φθινοπωρινό, που οι ήχοι ακούονταν από μακριά, ως κι' από το μύλο. Η μαμά μου έβγαλε από το ντουλαπι την καλή μου φορεσία και μ' έμαθε να δένω το βιβλίο μου και δυο τετράδια μ' ένα καινούργιο πετσι γυαλιστερό, δεν μπορούσα όμως να τα κρεμάσω και στην πλάτη. Πήγαινα πάνω κάτω στις πλακές της αλής: είχε επτά φαρδιές άριστερά και δεκα πέντε μικρές δεξιά.

Επειτα, θυμάμαι ένα δρόμο που έκανα, έχοντας το χέρι μου μες στο δικό της ένας δρόμος ίσιος, στενός, έπειτ' απ' τη βράχη, στην άκρη ενός χλωμός, κλαμμένος ήλιος κρότοι απ' τα βαρέλια που έφταναν, ή μυρωδιά του μούστου, πέρα μια ανακαυτική θάλασσα... Επειτα το σχολείο, ίσογειο, που απ' την άνοιχτή πόρτα ο ήλιος είχε στρώσει στο πάτωμα ένα φαρδύ κίτρινο τετράγωνο ήταν σχολείο των κοριτσιών. Βρέθηκα μονομιάς μεσα σε μαβιές ποδιές, κοριτσίδες, που άλεψαν όλες μαζί, γιατί τα κορίτσια σηκώθηκαν δροια στο έμπασμα της μητέρας μου. Η δασκάλισσα κατέβηκε απ' την έδρα, έτραξε στη μητέρα μου, αγκαλιάστηκαν σφιχτά και φιληθήκανε κι' απ' τα δυο μάγουλα ή δασκάλισσα έπαιτα φίλησε και το μάγουλό μου, που έκαίγε απ' την ντροπή. Μ' έβαλε ο' ένα θρανίο τού βάθους, ή μαμά έφυγε και πιά, από τότε, ήμεινα μόνος μου... Μπροστά μου επρεμοιάζαν μικρές άήθους κοτσιδες, γυαλιές Βαλλιδάκια, βελόνες, που τα κορίτσια της Πάου της τρύπωναν τον καρδιά.

Στον πίνακα έκανε μάθημα ή Τετάρτη είχαν ξαπλώσει ένα μεγάλο χάρτη και όλο άκουγα: "άγαία Επίδαυρος, Επίδαυρος Λιμνηρά, και πάλι, και πάλι, άκαταπαύστα. Ίδρωσα και ήθελα να κλάψω... Η ήθελα να βγω σιγά-σιγά και να φύγω απ' το περιβάλλο, — ένα μαραμένο περιβάλλο με σκοτεινές κληματαριές. Άχ τί μα κρεία άρα, τί μακρεία άρα!

Ένα κοριτσάκι ήρθε και κάθησε δίπλα μου, δείχνοντας το τετράδιό της και σκουτώντας μου το χέρι. — Αυτίς, κάνε μου το έτι!, Έκανα ένα έτι! (το πιο δύσκολο γράμμα) όλο γύρους-γύρους, σε φίδι μακρούλο, και αυτή τόσους κι' έφυγε δυσσερητημένη, γιατί το ήθελε άλλοιός.

Άξάφνα, άνοιγει ή πόρτα και παρουσιάζεται ο χωροφύλακας! Τί ήθελε τάχα; να, τί ήθελε: να πάρη ένα άγόρι στη φυλακή "αυτόν το μόρτη", που καθότανε στο τελευταίο θρανίο. Θεέ μου, πόσο βάσταξε αυτή ή ιστορία! κι' έμεινα όλο να κτυπά ή καρδιά μου και να τρέμω απ' το φόβο μου κι' απ' τη λύπη μου. Τον έβλεπε όλο

πίσω απ' τις καρότσες, στο μύλο, στην αγορά, ήθελε να τον χύση μέσα, δεν άκουγε πια τίποτα... Το παιδί να κλαίη, να κλαίη δυνατά, και ο χωροφύλακας να τού τινάξη το χέρι! Τέλος πάντων ή δασκάλα, με τα πολλά πιά, υποχρέθηκε πως δε θα το ξανακάνη και τον κλαψερε να ή άφήση. Αλλά εγώ άκόμη έτρεμα για πολλή άρα. "Α, τί φόβος κι' εκείνο τ' απόγευμα!

Τέλος πάντων σχολάζαμε όταν βγήκαμε, ήταν άτόξω ένα καπάδι άσπρα καπάκια και ο γαλατός μάς. Επείνα με πηγαν στο σπίτι τα κορίτσια της Τετάρτης, θάρω μάλιστα πως μοδίσσαν και κουφέτα απ' την σάκκα τους. Όταν ξαναείδα τη μαμά στο παράθυρο, ο κόσμος πάλι έλαμψε γύρω μου το παραπό μου ξέσπασε κι' έβραζε την άσπρη, παστρελιά ποδιά της τού σπιτιού. — Μαμά, μή με ξαναστελέξη πιά δεν πάω πιά στενοχωριέμαι, και τα λόγια μου επήγονταν, καθώς έτριβα το πρόσωπό μου στα γόνατά της. — "Ελά, άγόρι μου, καλά, σάπα δέ θα σε ξαναστελέξω", Και ύστερα μ' έφριξε στην άγκαλιά της. — "Να γράψω της κυρίας Ευαγγελίας να σε βάλη στη Δευτέρα;,"

Δεν μ' έβαλε στη Δευτέρα έκανα πιά πολλών καιρ' να ξαναπάω. Έπαθα βρογχίτιδα και έμεινα πολλές σκοτεινές μέρες στο κρεβάτι κι' έπινα πικρά γιαιτρικά κι' έβαλα το θερμομετρο όλη την ώρα, άχ τί κακές μέρες, τί κακές μέρες! Ηλθε και ή κυρία Ευαγγελία, μα μόλις την επρόσεξα, γιατί είχα πολύ πυρετό...

(Συνέχεια) ΤΕΛΟΣ ΑΓΡΑΣ
Τ' ΑΜΟΝΟΙΑΣΤΑ ΑΔΕΛΦΙΑ
Δραματικά μονόπρακτο
(Συνέχεια και τέλος: Ίδε σελ. 275.)

MAMA, εξακολουθεί: — α "Ένα μάθημα μόνο ήθελα να σε δώσω, που, αν τάκολουθήσατε, θα περάσατε όλη σας τη ζωή με όμόνοια και άγάπη. Μπόρεσε κανένας σε να σπάση τις βέργες, όταν ήταν όλες μαζί δεμένες; Όχι. Είδατε όμως τί εύκολα που σπάσανε ή μια έπειτ' από την άλλη, όταν τις χωρίσατε. Ε, το ίδιο γίνεται και με τα δελφία. Όταν είναι αγαπημένα, ενωμένα, κανένας δεν τολμάει να τα πειράξη, να τα χτυπήση, γιατί ξέρει πως θα βρη μπροστά του το μάστο με τις βέργες, που δεν μπόρεσε πρωτότερα να σπάση κανένας σας, και δε θα κάνη τίποτα. Τάντιθετο όμως γίνεται, όταν τα δ' χωρισμένα, γιατί ξέρει κι' αυτός πως ή μοναχά βέργα σπάει πολύ πιο εύκολα παρά όταν είναι μαζί με άλλες..."

ΠΕΤΡΟΣ, τελειώνοντας: — "...μαζί με άλλες." Ετοιμός! (Άφίει το μολύδι στο τραπέζι και δίνει το τετράδιό του στη μαμά.)

ΤΑΚΗΣ, άγγιχονα: — Τέλελα και επασαγωγιά. Ορίστε! (Δίνει κι' αυτός το τετράδιό του στη μαμά.)

ΠΕΤΡΟΣ, στη μαμά: — Το δικό μου μαμά, να διορθώσατε πρώτα.

MAMA: — Καλά, σε το ιδούμε. (Στον Τάκη.) Έού, Τάκη, (Ο Τάκης δεν προφταίνει να απαντήση, γιατί μπαίνει ο μπαμπάς.)

ΣΚΗΝΗ XI
ΜΠΑΜΠΑΣ, μπαίνει μεσα χαμογελώντας. — Και τώρα πως θα κάνουμε που θέλω να γράψω κι' εγώ; Ε;

MAMA: — Δεν πειράζει. Πήρα μετς μέτα. Άλλωστε τελειώσαμε. (Πράκτικα κρατώντας το βιβλίο και τα τετράδια. Στη κωνόντας και τα παιδιά. Από μέσα της.) Έτσι θα τα ποιμε μεσα μπροστά και στη Μαρίκα. Καλύτερα.

ΚΑΚΙΑ, μαζεύει τις κλωσσες του καντηλιού της και σηκώνεται.

ΜΠΑΜΠΑΣ, — Σταθήτε μια στιγμή. Μη φύγετε.

ΚΑΚΙΑ, από μέσα της: — Άλλες κατσοδες δάχουμα; ΜΠΑΜΠΑΣ, στον Τάκη: — Φώναξε και τη Μαρίκα.

ΚΑΚΙΑ, από μέσα της: — Μι! Θέλει και τη Μαρίκα. Δεν τόπα γιά ΤΑΚΗΣ, πηγαινει στην πόρτα και φωνάζει: — Μαρίκα! Έλανά που σε θέλει ο μπαμπάς!

ΜΠΑΜΠΑΣ, στη μαμά: — Ξέρεις τί με θέλανε στο γραφεύ; Ένας φίλος μού, που τού είχα δανείσει μια φορά κι' έταν καιρ' ένα είκοσιπεντάριχο, — μα είναι τόσο χρονια που σχεδόν το είχα ξεχάσει, — ή ήτης να με ιδη και να μου το δώση πίσω.

MAMA: — Όρατα!

ΜΑΡΙΚΑ, μπαίνοντας: — Με ήτησάτε;

ΜΠΑΜΠΑΣ: — Ναί, κάθησε κι' άκου.

MAMA: — Λοιπόν; Σου πόδωσε;

ΜΠΑΜΠΑΣ: — Βέβαια. Δεν το περίμενα, ξέρεις, και μου ήρθε σε λαχάτο. Είπα λοιπόν, αν πάω στο σπίτι και βρω τα παιδιά ήσυχα, θα κάνουμε με το είκοσιπεντάριχο ένα γλυκό. Θα φάμε στην ύγεια τού φίλου, που το θυμήθηκε.

Ο ΠΕΤΡΟΣ, ο ΤΑΚΗΣ κι' ή ΜΑΡΙΚΑ χοροπηδούν από τη χαρά τους.

MAMA, (από μέσα της) — Και που να ξέρες τί έγειν. έδω πρωτότερα. (Στα παιδιά:) Βλέπετε πόσο σε αγαπάει ο μπαμπάς σας; Επειτα, σκάστε τον!

ΜΑΡΙΚΑ: — Και τί γλυκό θα κάνουμε, μαμά;

ΜΠΑΜΠΑΣ: — Οτι θέλετε σείς.

ΜΑΡΙΚΑ: — Να κάνουμε καλαίρι.

ΤΑΚΗΣ: — Όχι, γαλατομπούρεκο.

ΠΕΤΡΟΣ: — Όχι, μπακλαβάς.

ΜΠΑΜΠΑΣ, στην Καίη, που στέκεται άφωνη: — Κι' εσύ Καίη, τί θέλεις;

ΚΑΚΙΑ, (δεξιά) — Οτι θέλετε.

ΤΑΚΗΣ, άγγιχονα: — Τέλελα και επασαγωγιά. Ορίστε! (Δίνει κι' αυτός το τετράδιό του στη μαμά.)

ΠΕΤΡΟΣ, στη μαμά: — Το δικό μου μαμά, να διορθώσατε πρώτα.

MAMA: — Καλά, σε το ιδούμε. (Στον Τάκη.) Έού, Τάκη, (Ο Τάκης δεν προφταίνει να απαντήση, γιατί μπαίνει ο μπαμπάς.)

ΣΚΗΝΗ XI
ΜΠΑΜΠΑΣ, μπαίνει μεσα χαμογελώντας. — Και τώρα πως θα κάνουμε που θέλω να γράψω κι' εγώ; Ε;

MAMA: — Δεν πειράζει. Πήρα μετς μέτα. Άλλωστε τελειώσαμε. (Πράκτικα κρατώντας το βιβλίο και τα τετράδια. Στη κωνόντας και τα παιδιά. Από μέσα της.) Έτσι θα τα ποιμε μεσα μπροστά και στη Μαρίκα. Καλύτερα.

ΚΑΚΙΑ, μαζεύει τις κλωσσες του καντηλιού της και σηκώνεται.

ΜΠΑΜΠΑΣ, — Σταθήτε μια στιγμή. Μη φύγετε.

ΚΑΚΙΑ, από μέσα της: — Άλλες κατσοδες δάχουμα; ΜΠΑΜΠΑΣ, στον Τάκη: — Φώναξε και τη Μαρίκα.

ΚΑΚΙΑ, από μέσα της: — Μι! Θέλει και τη Μαρίκα. Δεν τόπα γιά ΤΑΚΗΣ, πηγαινει στην πόρτα και φωνάζει: — Μαρίκα! Έλανά που σε θέλει ο μπαμπάς!

ΜΠΑΜΠΑΣ, στη μαμά: — Ξέρεις τί με θέλανε στο γραφεύ; Ένας φίλος μού, που τού είχα δανείσει μια φορά κι' έταν καιρ' ένα είκοσιπεντάριχο, — μα είναι τόσο χρονια που σχεδόν το είχα ξεχάσει, — ή ήτης να με ιδη και να μου το δώση πίσω.

MAMA: — Όρατα!

ΜΑΡΙΚΑ, μπαίνοντας: — Με ήτησάτε;

ΜΠΑΜΠΑΣ: — Ναί, κάθησε κι' άκου.

MAMA: — Λοιπόν; Σου πόδωσε;

ΜΠΑΜΠΑΣ: — Βέβαια. Δεν το περίμενα, ξέρεις, και μου ήρθε σε λαχάτο. Είπα λοιπόν, αν πάω στο σπίτι και βρω τα παιδιά ήσυχα, θα κάνουμε με το είκοσιπεντάριχο ένα γλυκό. Θα φάμε στην ύγεια τού φίλου, που το θυμήθηκε.

Ο ΠΕΤΡΟΣ, ο ΤΑΚΗΣ κι' ή ΜΑΡΙΚΑ χοροπηδούν από τη χαρά τους.

MAMA, (από μέσα της) — Και που να ξέρες τί έγειν. έδω πρωτότερα. (Στα παιδιά:) Βλέπετε πόσο σε αγαπάει ο μπαμπάς σας; Επειτα, σκάστε τον!

ΜΑΡΙΚΑ: — Και τί γλυκό θα κάνουμε, μαμά;

ΜΠΑΜΠΑΣ: — Οτι θέλετε σείς.

ΜΑΡΙΚΑ: — Να κάνουμε καλαίρι.

ΤΑΚΗΣ: — Όχι, γαλατομπούρεκο.

ΠΕΤΡΟΣ: — Όχι, μπακλαβάς.

ΜΠΑΜΠΑΣ, στην Καίη, που στέκεται άφωνη: — Κι' εσύ Καίη, τί θέλεις;

ΚΑΚΙΑ, (δεξιά) — Οτι θέλετε.

(*) Το ε' όνομα προηγουμένου φύλλου, σελ. 273.

ΜΠΑΜΠΑΣ—Τι θα κάνουμε λοιπόν;
ΤΑΚΗΣ (λίγο κλαψάριχα)—Γαλατομπούρεκο, μπαμπά. Θα φωνάξουμε και τη θεά Άγγελική, που τ'εφταίνει ώρατα.
ΜΑΡΙΚΑ, (δυνατώτερα)—"Όχι, όχι, καταίφι!

ΠΕΤΡΟΣ—"Όχι, μπαμπά, μπακλαβά. Αυτό είναι καλύτερο.
ΜΑΡΙΚΑ—"Όχι, καταίφι.
ΠΕΤΡΟΣ—Εγώ *θέλω μπακλαβά!
ΤΑΚΗΣ—Κι' εγώ θέλω γαλατομπούρεκο!
ΜΑΡΙΚΑ—Κι' εγώ καταίφι!

[Φωνάζουν, κλαίνε, καθένος ζητάει το δικό του... Μια βόη από μπακλαβά, γαλατομπούρεκο και καταίφι. Μόνο η Κάκια δεν φωνάζει, κοιτάζοντάς τους με όϊκτο.]

ΜΠΑΜΠΑΣ, τους κοιτάζει με τὰ χέρια σταυρωμένα στο στήθος σε λίγοι—
 "Ακού τους! Άκου τους! Για τὴν ἀσυμφωνία σὰς λοιπὸν δὲ θὰ κάνουμε τίποτα! (Τὰ παιδιά σὺπαινουν ἀμέσως.) Τὸ εἰκοσπεντάριο θὰ τὸ πάρη ἡ Κάκια, πού δὲ μίλησε καθόλου. Γλυκὸ δὲ θὰ γίνη! Ἐσὺ σὰς ἔπρεπαν τιμωρίας. "Όχι γλυκά. (Βγάζει τὸ πορτοφόλι του καὶ δίνει τῆς Κάκιας ἕνα εἰκοσπεντάριο. Τὰ παιδιά, ξεσποῦν πάλι ἐν κλάμματι.) Σὰς ἄρρες; Μὰ τὰδὲλφια πού δὲν ἔχουν τὴν ὁμόνοια καὶ τὴν ἀγάπη, αὐτὰ καθαίνουν. Πηγαίνετε τώρα ἔξω νὰ κλάψετε, γιὰ νὰ μάθετε γι' ἄλλη φορὰ.

Ο ΠΕΤΡΟΣ, ὁ ΤΑΚΗΣ καὶ ἡ ΜΑΡΙΚΑ διευθύνονται πρὸς τὴν πόρτα κλαίγοντας.

Ο ΜΠΑΜΠΑΣ πηγαίνει στὸ γραφεῖο του.

Η ΚΑΚΙΑ διευθύνεται κι' αὐτὴ πρὸς τὴν πόρτα, ἀλλὰ λίγο πίσω ἀπὸ τὰδὲλφια.

ΜΑΜΑ, (ἀκολουθώντας τὰ παιδιά, εὐχαριστημένη)—Δὲ θὰ μὴρῶσω πάλι νὰ τὰς πῶ αὐτὰ πού ἤθελα. Μὰ δὲν πειράζει: Ἡ ἐφαρμογὴ εἶναι καλύτερη ἀπὸ τὴ θεωρία!

Ἀδελφία

ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

Δ Ε Λ Φ Ο Ι

5. Μ π ὀ ρ α

Στὴ λαύρα τοῦ χαλοκαίου, τρελλὴ θροσσάτη μόρα! τῶν φαιδιώδων τῆς κορφῆς μὴ καταχνιά ἔχει σβῆσει! αὐτοὺς βράχους γύρω ἰστρουγῶν ποὺλιὰ μελανοφόρα. —κάτω θρηγεῖ ἀνοικλευτὴ τῆς Κωσταλίας ἡ βόυση...

6. Οὐράνιον Τόξον

Τὸ οὐράνιο τόξο στὶς ψηλῆς κορφῆς ἔχει προβάλλει κι' ἔχει ὡς τὰ κάτω, στὴ βαθεῖα, βουβὴ κοιλιάδα ἀπλωσει, —καίτερο ἔχει μασομυαλον, —καί σ' ἔχει στεφανώσει μ' ἕνα στεφανίον ὀλόφωτο! Σὲ λίγο εὐβόσθη ἀγάλλ...

Π. Θ. ΚΑΚΡΙΔΗΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΓΙΑ ΤΑ ΨΕΥΔΩΝΥΜΑ

Ἀγαπητοί μου,

Πα ψευδώνυμα πού ἐπικρατοῦν στὸ σαλόνι τῆς «Διαπλάσεως», τὰ τελευταῖα αὐτὰ χρόνια, ὁμολογῶ πὺς δὲν μ' ἐνθουσιάζουν! Ἐκτός ἀπὸ λιγοστά, μετρημένα, δὲν εἶναι πιά τὰ ὁμορφα, τὰ εἴξυπνα, τὰ δροσερά, τὰ ποιητικά, τὰ χαριτωμένα ἔκείνα παιδιάτικα ψευδώνυμα, πού ἔκαναν ἄλλη φορὰ τὸ σαλόνι μας ἀληθινὸ περιβόλι. Ἀπὸ τὸ περιβόλι αὐτὸ δὲν ἔλειπαν βέβαια καὶ τὰ διάφορα Ζιζάνια, κι' οἱ Τσουκνίδες, καὶ τὰ Γαϊδουράγκαθα μὰ κι' αὐτὰ ἀκόμα ἔχουν τὴν χάρη τους σὰν ἀγρολούλουδα μέσα στάλλα... Τώρα ὁμως, ἡμερὰ ἢ ἄγρια, ταπεινὰ ἢ περήφανα, ντόπια ἢ ἐξωτικά, τὰ λουλουδία ἐξαφανίζονται μπροστὰ ἐν κἀτι ἄλλα τέρατα καὶ σκιάχτρα πού προβάλλουν ἀπὸ παντοῦ. «Σαρανταποδαρούσες» τὰ εἶπε προχθὲς ἡ Διάπλασις στὴν Ἀλληγογραφία. Καὶ μὰ τὴν ἀλήθεια, μοιάζουν. Τὶ μακριά, ἄνοστα κι' ἀγοικονόμητα ψευδώνυμα! Ἐλεῖψε λοιπὸν τὸ γούστο, ἡ χαρὰ κι' ἡ ποίηση ἀπὸ τὸν κύκλο μας; Δὲν ὑπάρχουν πιά παιδιά φαιδρά, εἴξυπνα καὶ καλαισθητά;

Κάποιος δὲ λέγει: Μὰ ἡ Διάπλασις τὰ διευθύνει. Αὐτὴ διαλέγει κι' ἐγκρίνει τὰ ψευδώνυμα. Ἄς φροντίξῃ λοιπὸν νὰ εἶναι ὁμορφα ὅπως ἄλλοτε. —Λάθος! Ἡ Διάπλασις, καὶ τώρα ὅπως καὶ πάντα, διαλέγει μόνο ἀπὸ τὰ ψευδώνυμα πού προτείνει καθένος. Καὶ ὅταν ὅλα τὰ προτεινόμενα εἶναι ἀσχημα, τὸ μόνον πού μπορεί νὰ κἀνη εἶναι νὰ διαλέγῃ τὸ λιγώτερο ἀσχημο. Δὲν ἀπορρίπτει παρὰ τὰκατάλληλα, ἔκείνα πού ἀπαγορεύει ὁ κανονισμός. Στὸ γούστο ὁμως, στὴν καλαισθησία τοῦ συνδρομητοῦ τῆς, δὲν μπορεί νὰ ἐπέμβῃ παρὰ ὡς ἕνα σημεῖο. Ὅταν π. χ. τῆς προτείνῃ ἕνας γιὰ ψευδώνυμα: Τὸ ξ ὑ π ὀ λ ὕ τ ο Μ α γ κ ὀ π α ι δ ο τ ῆ ς ὠ ρ α ῖ α ς Σ α ρ α ν τ α π ὀ λ ε ω ς, Μ π α ρ ο υ τ ο κ α π ν ι σ μ ῆ γ ο Φ λ ᾶ μ π ο υ ρ ο τ ῆ ς Λ α τ ρ ε υ τ ῆ ς Λ ε υ τ ε ρ ῖ α ς, Φ ι λ ι α τ ρ ᾶ τ ῶ ν Ε ξ α κ ο υ σ μ ῆ ν ω ν Π η γ ᾶ δ α κ ῖ ω ν, Θ ε ρ μ ὸ ς Ὁ π α δ ὸ ς τ ο ῦ Δ ι α σ ῆ μ ο υ Ν ᾶ τ - Π ῖ γ κ ρ ῆ τ ὠ ν, καὶ πέντε ἔξῃ ἄλλα τέτοια, τὸ ἕνα φρικτώτερο ἀπὸ τὸ ἄλλο, τί θέλετε νὰ κἀμῃ ἡ Διάπλασις; Νὰ πῆ πὺς τὰπαγορεύει ὁ κανονισμός; Μὰ δὲν τὰπαγορεύει, παρὰ τὸ πολὺ —πολὺ ὡς ἐκτενῆ. Νὰ ζητήσῃ καλύτερα καὶ συντομώτερα; Μὰ ὑπάρχει φόβος νὰ τῆς σταίλῃ χειρότερα ὁ ἀκαλαισθητος αὐτός; Ἐπειτα θάταν χρονοτριβὴ, φασαρία! Καὶ διαλέγει ἔκείνο πού τῆς φαίνεται ὑπερφερό ὁπωςδήποτε μὲ κάποια συντόμηση. Ἔτσι, γιὰ τὴν κα-

πάντια τοῦ σαλονιοῦ μας, ὅσον ἀφορᾷ τὰ ψευδώνυμα, δὲν εὐθύνεται ἡ Διάπλασις. Ἡ πρωτοβουλία τῆς, βλέπετε, εἶναι περιορισμένη. Καὶ τὴν εὐθύνη ὅλη τὴν ἔχουν οἱ συνδρομηταὶ ἔκείνοι, πού δὲν ξέρουν, πού δὲν εἶναι ἐν θέσῃ, νὰ βροῦν κι' ἕνα ψευδώνυμο τῆς προκοπῆς.

Ἄλλα πάλι θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ πῆ: Ζήτημα καλαισθησίας δὲν εἶναι τὸ ψευδώνυμο; Καὶ τὴν καλαισθησία τοῦ παιδιοῦ δὲν τὴν μορφώνει, καθὼς ἰσχυρίζεται, ἡ Διάπλασις; Πὺς λοιπὸν συνδρομηταὶ τῆς δὲν ἔχουν οὔτε ὅση χρειάζεται, γιὰ νὰ πάρουν τουλάχιστο ἕνα ὁμορφὸ ψευδώνυμο; —Λάθος κι' αὐτό! Συνήθως, παίρνει κανεὶς ψευδώνυμο ὅταν πρωτογίνεται συνδρομητής, ὅταν δηλαδὴ ἡ Διάπλασις δὲν ἔχει ἐπηρεάσει ἀκόμα τὴν καλαισθησία του. Καὶ κάποτε μάστιχα ἀφοῦ μαθήτευσε ἕξ ἄλλα περιοδικά... Καὶ γι' αὐτὰ, —εἶναι παρατηρημένο, — τὰ πιδ ὁμορφα ψευδώνυμα ἀνήκουν ἐν παιδία, πού τὰ πῆραν ἕνα-δύο χρόνια μετὰ τὴν ἐγγραφή τους. Ἐπειτα, γιὰ τὴν καλαισθησία τοῦ ψευδωνύμου εἰδικῶς, αὐτὴ μορφώνεται ἀπὸ τὰ ψευδώνυμα τὰ ἴδια. Καὶ τὴ στιγμή πού, γιὰ τοὺς λόγους πού εἴπαμε, ἄσχημα ψευδώνυμα παρουσιάζονται τόσο ἀφθονα στὸ σαλόνι μας, οἱ περισσότεροι αὐτὰ παίρνουν γιὰ μοντέλο καὶ βρίσκουν ἄλλα, ὁμοία κι' ἀνάλογα. Ἔτσι γίνεται πάντα τὸ καλὸ λίγο τὸ μιμοῦνται, τὸ καλὸ ἀπειναντίας ἕνα πλῆθος!

Κι' ἄλλη φορὰ ἔλαβα ἀφορμὴ νὰ γράψω γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα Ἐπιστολῆ. Κι' εἶπα τότε, πὺς τὸ ψευδώνυμο στὴ «Διάπλασι» μοιάζει μὲ τὴ φορεσία καὶ μὲ τὴ μάσκα πού θὰ διαλέξῃ κανεὶς γιὰ νὰ πᾶῃ ἕνα χορὸ μασκαρεμένων. Κι' ὅπως ἐκεῖ θὰ φροντίξῃ νὰ εἶναι καθαρὸς, κομψός, εὐπρεπῆς, νόστιμος, ὁμορφὸς μασκαρᾶς, ἔτσι κι' ἐδῶ πρέπει νὰ καταβάλλῃ τὴν ἴδια φροντίδα. Τὸ ψευδώνυμο, ὅπως κι' ἡ μάσκα, σκεπάζει, κρύβει τὸ πρόσωπο. Καὶ χρειάζεται γιὰ νὰ μὴρῆ κανεὶς νὰ μιλῇ καὶ νὰ φέρνεται πιδάνα, πιδ ἐλευθερά, ἀγνώριστος, καὶ νὰ διακηδᾷ. Ἄλλα συγχρόνως τὸ ψευδώνυμο, ὅπως κι' ἡ μάσκα, φανερώνει τὴν διάθεση, τὴν τάση, τὸ γούστο, τὸ χαρακτήρα, τὴν ἀγαστροφί, τὴν ψυχῆ. Ὅμορφο πρᾶγμα λοιπὸν νὰ διαλέξῃ κανεὶς ψευδώνυμο, πού νὰ φανερώνουν κακὴ διάθεση, νοσηρὴ τάση, ἀμφίβολο γούστο, στραβὸ χαρακτήρα, πρᾶστυχὴ ἀγαστροφί, ἀσχημὴ ψυχῆ; Δὲν τὸ πιστεύω...

Θυμοῦμαι, μιά φορὰ κι' ἕναν καιρὸ, τί ὁμορφα πού ἦταν τὰ ψευδώνυμα τῶν παιδιῶν μας! Τὰ περισσότερα, ὀνόματα συντομα, κομψὰ, ποιητικά, πουλιῶν, δένδρων καὶ λουλουδιῶν. Ἀετὸ ς, Κορὺ δ α λ ῆ ς, Σπούργιτης, Τρυκοκάρυδο, Ἀκακία, Καμέλια, Δάφνη, Λυγαρία καὶ καθεξῆς. Ἄλλα πάλι ἦταν νόστιμα, τσαγιίνια καὶ παιδιάτικα πάντα παρατσούκλια, ὅπως Κλαψιάρα, Γρι-

νιάρα, Μικρούλα Τραϊαλά, (περίφημο ψευδώνυμο πού ἔμεινε ἀπὸ τότε,) Ἀρχιζιζάνιον (ἐπίσης,) Καραγκιόλης, Φασαρίας, Χαλασμός Κόσμοι κι' ἕνα σωρὸ τέτοια «κατ' εὐφημισμέν». Ἐπειτα εἴχαμε τὰ φυσικὰ φαινόμενα καὶ τὰ οὐράνια σώματα: Ἄνεμοσ τ ρ ὀ β ῖ λ ο ς, Θ ῦ ε λ λ α, Κ ε ρ α υ ν ὸ ς, Ἄ σ τ ρ α π ῆ, Χ ρ υ σ ῆ Β ρ ο χ ῆ, Ἡ λ ῖ ο ς, Σ ε ῖ ρ ι ο ς, Π λ ε ῖ ᾶ ς, Ὠ ρ ῖ ω ν καὶ καθεξῆς. Εἴχαμε ἀκόμη τελείως χαρακτηρισμοὺς, σοβαροὺς ἢ ἀπειροὺς, ψ. ἕνα οὐσιαστικὸ καὶ μ' ἕνα ἐπίθετο: Ἐ π ῖ μ ε λ ῆ ς Μ α θ η τ ῆ ς, Μ ῆ λ λ ω ν Δ ῖ π λ ω μ ᾶ τ ῆ ς, Ε ὕ φ υ ῆ ς Β λ ᾶ ξ, ἡ μόνον ἕνα χαρακτηριστικὸ ἐπίθετο: Ἀ ὀ ρ ᾶ τ ο ς, Μ υ σ τ η ρ ῖ ὠ δ η ς. Τέλος εἴχαμε τὰ μυθολογικὰ καὶ τὰ ἱστορικὰ... Μὰ τί νὰ σὰς τὰ λέω; Τὰ ἔβρετε, γιὰτὶ καὶ σήμερα πολλὰ τέτοια ψευδώνυμα ἔχουμε. Ἄλλα ἔκείνο τὸν καιρὸ, τέτοια ἦταν ὅλα. Καὶ τὸ σαλόνι τῆς Διαπλάσεως σου ἔκανε τὴν ἐντύπωση ἐνὸς λευκοῦ, ἀθῶου, ἀγνοῦ κι' ὠραίου χοροῦ μασκαρεμένων παιδιῶν, ὅπου καὶ τὰ Διαβόλεια ἀκόμη ἐφάνταζαν σὰν Ἀγγελάκια.

Πὺς ἤθελα νὰ τὸ ξανάλεγα ἔτσι.. Ἐἶναι, τὸ ξέρω, κι' ἡ πιδ θερμὴ ἐπιθυμία τῆς ἀγαπημένης σας. Μπορεῖτε λοιπὸν νὰ τὸ ἔχετε ὡ' ὄφει, νὰ τὸ θυμᾶστε κάθε φορὰ πού πρόκειται νὰ βροῦτε καὶ νὰ προτείνετε ψευδώνυμα.

Σὰς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΑΤΡΙΔΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ τοῦ JULES VERNE

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΑ'. (Συνέχεια)

Γιατὶ καθὼς εἴπαμε, τὸ πιδ ἐπίφοβο ἦταν μιά ἐπίθεση νυκτερινή, ἀν οἱ ἄγριοι κατορθώνουν νὰποδισθῶν χωρὶς νὰ τοὺς καταλάβουν.

Τὸ νησί τοῦ Καρχονία, μεγαλύτερο ἀπὸ τὸ νησί τῆς Φάλαινας, ἐν ἀπόστασῃ μίαις λεύγας πρὸς βορρᾶν ἀπὸ τὸν ἄρμον τῶν Ἐρωδιῶν, εἶχε σχῆμα αὐγοῦ, μᾶκρος δύο χι. ἰσδες ἑξακόσια πόδια. πλάτος ἑπτακόσια καὶ περίμετρος τρία τέταρτα περίπου τῆς λεύγας. Τὴν ἡμέρα ἡ ἐπιτήρηση ἦταν ἀρκετὰ εὐκολὴ ἐπειδὴ ὁμοῦς ἦταν ἀνάγκη νὰ γίνεταί ἐπίσης ἀγρυπνὴ καὶ τὴν νύκτα, ἀπορασίσθηκε, κατὰ πρότασιν τοῦ πλοιάρχου Γκούλδ, νὰ κάνουν περιπολῆς ἕξ ὅλη τὴν παραλία ὀλόγυρα.

Ἔτσι πέρασε ἡ νύκτα. Ἄλλ' ὡς πού ξημέρωσε, τίποτα ὑποπτο δὲν παρατηρήθηκε. Οἱ ἄγριοι θὰ ἤξεραν βέβαια πὺς ἡ μικρὴ φρουρὰ τοῦ νησιοῦ ἀπὸ χθὲς ἐνισχυθῆκε καὶ τώρα ἦταν ἐν θέσῃ νὰ κἀμῃ πιδ σοβαρὴ ἀντίστασιν ἐν μιά ἐπιθεσί τους. Γιατὶ θὰ παρατήρησαν πὺς εἶχε γίνε ἀφαντῆ

μιά ἀπὸ τίς πύργους τους, — ἔκείνη ἀκριβῶς πού μετέφερε τὸν πλοίαρχο Γκούλδ καὶ τοὺς συντρόφους του στὸ νησί τοῦ Καρχονία.

Μπορεῖ ὁμως νὰ ὑποθέσῃ, πρᾶτῆρης ὁ Φρίτς, πὺς ἡ πύργος παρασύρθηκε ἀπὸ τὴν καλῖρροια...

Ὅπωςδήποτε, φίλοι μου, ἀποκρίθηκα ὁ κ. Ζερμάττ, ἐμεῖς πρέπει νὰ προσέχουμε πολὺ. Ὅσο δὲν πατιέται τὸ νησί μας, δὲν ἔχουμε τίποτα νὰ φοβηθῶμε. Ἄν κι' εἴμασταν ἐδῶ δεκαπέντε ἄνθρωποι, ἡ τροφὴ μας εἶναι ἐξασφαλισμένη γιὰ πολλὸν καιρὸ. Ἐχουμε τὴν ἀποθήκη γεμάτη, ἔχουμε τίς ἀντιλόπες, ἔχουμε τὸ ποταμάκι μὲ τὸ δροσερὸ νερὸ. Ὅσο γιὰ τὸ πολεμοφόδια, κι' αὐτὰ δὲν θὰ μᾶς λείψουν, ἀν τουλάχιστο δὲν μᾶς γίνουν ἐπιθέσεις συνεχεῖς...

Τηλέμαχος Ν. Κεσανλῆς.—Β' Βραβείον Μ.κροῦ Διαγωνισμοῦ Ζωγραφικῆς

Μὰ τί διαβόλοι φώναζε ὁ Τζῶν Μπλόκ. Αὐτοὶ οἱ κολοβοὶ πθηκοὶ δὲν θὰ μείνουν αἰώνια στὸ νησί!..

Ποῖος ξέρει!.. ἀποκρίθηκε ἡ κυρία Ζερμάττ. Ἀφοῦ ἐγκαταστάθηκαν στὸ Φελσενγάιμ, δὲν πιστεύω νὰ ξαναφύγουν. Ἄ, τὸ ἀγαπημένο μας σπιτί! Το ἔχαιμ' ἐτοιμάσει γιὰ νὰ μᾶς δεχθῇ ὄλους, καὶ τώρα τὸ χαίρονται αὐτοὶ οἱ ἀγριάνθρωποι!

Δὲν πιστεύω ὁμως νὰ κατέστρεψαν τίποτα στὸ Φελσενγάιμ, εἶπε ἡ Τζέννυ, γιὰτὶ δὲν θὰ τοὺς ἐσύμφερε νὰ τὸ κἀμουν θὰ ξαναβροῦμε τὴν κατοικία μᾶς ἐν καλῇ κατάστασιν, γιὰ νὰ ἐξακολουθήσουμε ἐνεῖμας τὴν ζωὴ μας, καὶ μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ...

Ναί, ἀποκρίθηκε ὁ Φραγκίσκος ὁ Θεὸς δὲν μᾶς ἐγκατέλειψε, ἀφοῦ, βλέπετε, μᾶς ἔνωσε πάλι ὄλους. Αὐτὸ δὲν ἦταν θαῦμα;

— Ἄς μπορούσα νὰκἀνα θαῦματα, κι' ἐγὼ φώναζε ὁ Φρίτς.

Καὶ τί θὰ κάνατε τώρα; ρώτησε ὁ ναύκληρος.

Πρῶτα πρῶτα θανάγκαια αὐτοῦ τοῦ Ἀρπαδέου νὰ ξεκουμπισθῶν, πρὶν προσβάλουν τὸ νησί.

Ἐπειτα;

Ἐπειτα, ἀν ἐπέμειναν νὰ κἀβουν' ἐδῶ, θὰ ἔκαναν νὰ παρουσιασθῇ τὴν καλύτερη στιγμή ὁ Σίφιας ἡ πᾶλλα πλοία, πού δὲν θάγρησον βέβαια νὰ φθάσουν στὸν ὄρμον τῆς Σωτηρίας.

Μ' αὐτὸ, ἀγαπητέ μου Τζᾶκ, παρήρησε ἡ Τζέννυ, δὲν θάταν θαῦμα. Θὰ γίνῃ φυσικώτατα. Καὶ μιά μέρα, σήμερ' αὔριο, θάκρύσουμε τὸ κανὸν νὰ χαιρετᾶ τὴν καινούργια Ἀγγλικὴ ἀποικία.

Εἶναι περίεργο ὁμως πὺς δὲν ἐφά-

νηκε ἀκόμα κανένα πλοῖο! εἶπε ὁ κ. Οὐόλσταϊν.

Ἐπομονῆ! ἀποκρίθηκε ὁ Τζῶν Μπλόκ. Κάθε πρᾶγμα ἔρχεται μὲ τὴν ὥρα του.

Μακάρι μὴθῶρσε ἡ κυρία Ζερμάττ, πού ἡ ἐμπιστοσύνη τῆς εἶχε κλονισθῇ ἀπὸ τίς τελευταῖες σκληρᾶς δοκιμασίες.

Ἔτσι λοιπὸν, ἀφοῦ διοργάνωσαν τὴ ζωὴ τους στὴ Νέα Ἐλβετία, ἀφοῦ ἐξηρημασίωσαν ὄλους τοὺς ψησικούς τῆς πόρους, ἀφοῦ τὴν ἔκαμαν, μὲ τὴν ἐργασία τους καὶ τὴν εὐφύια τους, πλουσιώτερη, γονιμώτερη, οἱ δύο οἰκογένειαις βρεσιόνταν τώρα ἀναγκασιμένες νὰ ξαναρχίσουν ἕνα νησί τοῦ μεγάλου νησιοῦ! Πῶσον καιρὸ θὰ ἔμεναν φυλακισμένοι ἕς αὐτὸ τὸ αὐγῶ;

(Ἐπειτα συνέχεια)

